

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO
BAHOLASH ILMY-AMALIY
MARKAZI

TEXNOLOGIYA FANIDAN PEDAGOG KADRILARNI KASBIY SERTIFIKATLASH UCHUN SINOV TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSİYASI

2024 yil

**TEXNOLOGIYA (SERVIS XIZMATI YO‘NALISHI) FANIDAN PEDAGOG
KADRALARINING KASBIY SERTIFIKATLASH SINOVLARI
TOPSHIRIQLARINING MAVZULARI VA QO‘LLANILGAN
ADABIYOTLAR RO‘YXATI**

Soha kodi	Baholanadigan mazmun elementi kodi	Test sinovida baholanadigan mazmun elementi
I		OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARIGA ISHLOV BERISH TEXNOLOGIYASI
1.1	1.1.1	Ovqatlanishning inson hayotidagi ahamiyati. Dasturxon tuzash.
	1.1.2	Pazandachilik xonasi. Sabzavotlarga ishlov berish texnologiyasi.
	1.1.3	Pazandachilik xonasini jihozlanishiga qo‘yiladigan talablar.
	1.1.4	Un va don mahsulotlarining oziqaviy qiymati va ahamiyati
	1.1.5	Sut va sut mahsulot turlari, sifatiga bo‘lgan talablar, saqlanishi va muddati
	1.1.6	Parhez taomlar tayyorlash texnologiyasi
	1.1.7	Go‘sht (mol, qo‘y, tovuq va baliq) mahsulotlarining oziqaviy qiymati, ahamiyati, turlari, ularning sifatiga bo‘lgan talablar. Baliqni tozalash vabo‘laklarga bo‘lish tartibi.
	1.1.8	Go‘shtdan tayyorlanadigan yarimfabrikatlar, ulardan foydalanish va saqlanishiga qo‘yiladigan talablar
		Asbob-uskunalar, moslamalar va ulardan foydalanish.
1.2	1.2.1	Oshxonada qo‘llaniladigan idishlardan foydalanish va saqlash
	1.2.2	Pazandachilikda ishlataladigan sovitkich va muzlatkich, termos, Mikroto‘lqinli elektropechlarining tuzilishi va ahamiyati, foydalanish texnologiyasi

	1.2.3	Qandolatchilikda ishlatiladigan texnologik jihozlarning turlari va ulardan foydalanish qoidalari.
	1.2.4	Dasturxon, sochiq turlari, ulardan foydalanish, saqlash va yuvish.
	1.2.5	Elektr go‘shtqiy malagichning tuzilishi, vazifalari, ishlash prinsipi.
1.3		Taom tayyorlash texnologiyasi
	1.3.1	Tuxumdan tayyorlanadigan taomlar.
	1.3.2	Buterbrod tayyorlash texnologiyasi.
	1.3.3	Qaynatma sho‘rva va mastava tayyorlash texnologiyasi.
	1.3.4	Guruch pishirish.
	1.3.5	Qatlama tayyorlash
	1.3.6	Shirguruch pishirish va dasturxonga tortish
	1.3.7	Lochira pishirish texnologiyasi
	1.3.8	Sabzavot va mevalarni konservalash.
	1.3.9	Parhez taomlar tayyorlash texnologiyasi va dasturxonga tortish
	1.3.10	To‘yimli salat tayyorlash texnologiyasi.
	1.3.11	Lag‘mon tayyorlash texnologiyasi.
	1.3.12	Konservalash va mavsumiy tuzlamalar.
II		MATERIALLARGA ISHLOV BERISH TEXNOLOGIYASI.
2.1		Gazlamashunoslik
	2.1.1	Tikuvchilik xonasi. To‘qimachilik tolalari. Ip va gazlama haqida ma’lumot.
	2.1.2	Paxta va zig‘ir tolasining arqoq va tanda iplari. Polotno va sarja to‘qish. Gazlamaning o‘ng va teskari tomonlarini aniqlash
	2.1.3	Jun va ipak tolali gazlamalar, ularning olinishi. Jun va ipak tolalarning xossalari.
	2.1.4	Gazlamalarning to‘qilish usullari. Atlas va satin to‘qish.
	2.1.5	Kimyoviy tolalarning olinishi. Kimyoviy tolalarning xossalari
2.2		Asbob –uskunalar va ulardan foydalanish.
	2.2.1	Qo‘l ishlari uchun asbob- uskunalar va ulardan foydalanish tartibi.

	2.2.2	Qo‘l choklaridan namunalar tikish.
	2.2.3	Furnitura va uning turlari haqida ma’lumot.
	2.2.4	Kichik hajmdagi gazlamaga ilgak, halqa tikish.
	2.2.5	Kichik hajmdagi gazlamaga tugmacha va piston tikish.
	Mashinashunoslik	
2.3	2.3.1	Tikuv mashinasida ishlatiladigan kichik mexanizatsiya vositalaridan foydalanish
	2.3.2	Tikuv mashinalarining turlari va tuzilishi.
	2.3.3	Tikuv mashinasiga ip o‘rnatish, mashina choklaridan namunalar tikish.
	2.3.4	Ichki kiyim choklaridan namunalar tikish.
	2.3.5	Elektr yuritmali tikuv mashinasining tuzilishi, ishlatilishi. Maxsus ish bajaradigan tikuv mashinalari
	2.3.6	Parallel zig-zag, mayda va yirik baxyaqator tikish. Izma (petlya) tikish texnologiyasi.
III		ENERGIYANI ISHLAB CHIQARISH VA UNDAN FOYDALANISH
3.1	3.1.1	Energiya turlari (mexanik, elektr, quyosh va atom energiyasi).
	3.1.2	Elektr dvigatellar (motorlar). Batareyalar va ularning turlari.
	3.1.3	Gidravlik uzatmalar
	3.1.4	Loyihalash ishi bosqichlari. Harakatlanuvchi sodda mexanizmlarni loyihalash va yasash.
IV		MEXATRONIKA – LEGO EDUCATION
4.1	4.1.1	Mexatronika haqida tushuncha. Oddiy mexanizmlar.
	4.1.2	Aylanma harakatlanuvchi sodda mexanizm yasash. Karusel. Karusel tezligini oshirish.
	4.1.3	Robotlarning atrof-muhit bilan o‘zaro aloqasi.
	4.1.4	Asosiy algoritmik konstruksiyalar
	4.1.5	Robototexnik tizimlarni loyihalash. Robotlar musobaqasi.
V		IJTIMOIY-IQTISODIY TEXNOLOGIYA ASOSLARI. IJODIY LOYIHA TAYYORLASH TEXNOLOGIYASI
5.1	5.1.1	Oila iqtisodiyotining inson hayotidagi o‘rni

	5.1.2	Ekoparkni tashkil qilish.
	5.1.3	Ijodiy loyiha tayyorlash texnologiyasi
VI		GAZLAMAGA ISHLOV BERISH TEXNOLOGIYASI
6.1	6.1.1	Beldan kiyiladigan kiyim turlari. Yubkalar. O‘lchov olish.
	6.1.2	Yubka chizmasini chizish. Yubka eskizini chizish va modellashtirish...
	6.1.3	Kiyim haqida umumiy ma’lumot. Tikiladigan kiyim uchun gazlama va fason tanlash
	6.1.4	To‘y va bayram kechalari uchun liboslar ansamblini yaratish.
	6.1.5	Qo‘lda bajariladigan ishlarning texnik shartlari. Merejka usulida tikish.
	6.1.6	Dizayner-modelyer kasbi to‘g‘risida tushunchalar.
	6.1.7	Kiyim turlari asosida yangi modellar yaratish. Milliy liboslarda ko‘ylak va uning turlari haqida ma’lumot.
	6.1.8	Ko‘ylak uchun gavdadan o‘lchov olish va chizish
	6.1.9	Ko‘ylak asos chizmasini chizish.
	6.1.10	Ko‘ylakni modellashtirish
	6.1.11	Yubka chizmasini chizish. Yubka eskizini chizish va modellashtirish...
	6.1.12	Yubka andazasini tayyorlash va bichish
	6.1.13	Ko‘ylak andazasini tayyorlash.
	6.1.14	Ko‘ylakni modellashtirish
VII		XALQ HUNARMANDCHILIGI TEXNOLOGIYASI
7.1	7.1.1	O‘zbekistonda xalq hunarmandchiligining turlari, rivojlanish tarixi va istiqbollari
	7.1.2	Xalq hunarmandchiligi bo‘yicha ko‘rgazma va tanlovlarni tashkil qilish va ishtirokchilarni tanlash qoidalari.
	7.1.3	Sun’iy gullardan guldasta yasash
	7.1.4	Izonit va uning turlari. Izonit usulida panno tikish.

	7.1.5	To‘qish san’ati. Bolalar ponchosini to‘qish texnologiyasi.
	7.1.6	Xalq hunarmandlari tomonidan eksport va ichki bozor uchun ishlabchiqarilayotgan mahsulotlar. Hunarmandchilikda foydalaniladigan nodir metallar va asbob-uskunalar.
	7.1.7	Hunarmandchilik mahsulotlarining tashqi ko‘rinishi, shakli uzviyligi va yaxlitligining ta’minlanishiga ko‘ra baholash.
	7.1.8	Zardo‘zlik san’ati. Zardo‘zlikda ishlatiladigan asbob uskunalar.
	7.1.9	Zardo‘zlikda ishlatiladigan naqsh turlari. Kartonga naqsh (gul) tushirish va qirqish.
	7.1.10	Zar ipni o‘rash. Zamindo‘zi yoki guldo‘zi usulida tikish. Zamindo‘zi va guldo‘zi usulida tikishni o‘rgatish
	7.1.11	Choynak yopqichining gul naqshini zar ipdan tikish. Tikilgan mahsulotga astar tikish. Buyumga oxirgi ishlov berish
	7.1.12	Nozmunchoq (biser). Nozmunchoq to‘qish uchun zaruriy xomashyo va moslamalar. Nozmunchoqdan gul, geometrik va boshqa shakllar to‘qish
	7.1.13	Soch bezaklari va uni tayyorlash texnologiyasi. Soch bezak turlaridan namunalar tayyorlash
	7.1.14	Xalq hunarmandchiligidagi «Quroqchilik» san’ati.
	7.1.15	Sumka turlari. Sumkaga andaza tayyorlash va bichish. Andaza tayyorlash, zaruriy gazlama iplar tanlash, sumkachani bichish
	7.1.16	Kichik hajmdagi sochiqlarni bichish va tikish texnologiyasi.
	7.1.17	Kashtachilik tarixi haqida ma’lumot. Kashta chok turlari.
VIII		ISHLAB CHIQARISH VA RO‘ZG‘ORSHUNOSLIK ASOSLARI
8.1	8.1.1	O‘zbekistondagi ishlab chiqarish turlari
	8.1.2	Texnologik jarayon haqida tushuncha
	8.1.3	Kiyimlarni dazmollash.

	8.1.4	Maishiy kimyoviy vositalardan foydalanish usullari.
	8.1.5	Issiqlik , elektr, suv ta'minoti va oqava suv quvurlari tizimidan to‘g‘ri foydalanish.
	8.1.6	Kir yuvish mashinasи. Kir yuvish mashinasining turlari, tuzilishi, ishlash prinsipi, foydalanishda xavfsizlik texnikasi qoidalari.
	8.1.7	Texnika va uning zamonaviy ishlab chiqarishdagi roli
	8.1.8	Ishlab chiqarishda fan-texnika taraqqiyotini jadallashtirish omillari va istiqbollari. Zamonaviy texnologiyalar va yangi materiallar
	8.1.9	Dizayn va modellashtirish.
	8.1.10	Karving san’ati
	8.1.11	Mebellarni tozalash va saqlash qoidalari. Maishiy kimyoviy vosita turlari va ulardan foydalanish qoidalari.
IX		ELEKTRONIKA ASOSLARI
9.1	9.1.1	Elektronikaning iqtisodiyot tarmoqlaridagi o‘rni
	9.1.2	Elektr yoritish asboblari
	9.1.3	Amaliy mashg‘ulot: Tungi yoritgich yasash
X		KASB TANLASHGA YO‘LLASH
10.1	10.1.1	Inson hayotida kasbning o‘rni. Kasb-hunar egallahsha inson salomatligiga qo‘yilgan talablar.
	10.1.2	Kasblar tasnifi, kasblarda mehnat turlarining ta’rifi. Kasblar tasnifi,kasblarda mehnat turlarining (odam-tabiat, odam-texnika, odam-odam, odam-belgili tizim, odam-badiiy obraz) ta’rifi.
	10.1.3	Kasbni to‘g‘ri tanlashning mohiyati va istiqboli. Kasb tanlashda shaxs, shaxsiy qiziqish, mayl va qobiliyat.
	10.1.4	Kasbga tanlashdagi onglilik va mustaqillik. Kasbning murakkablik omillari.
	10.1.5	Kasbga yaroqlilikni belgilash va moyillikni tarbiyalash usullari. Kasbga yaroqlilik, yaroqsizlik, mos kelish, havas.
	10.1.6	Kasb tanlashga yo‘llash texnologiyasi. Kasb professiogrammasi.

	10.1. 7	Kasbga doir shaxsiy reja tuzish. Kasbiy qiziqish va moyilliklarni aniqlash bo'yicha amaliy mashqlar bajarish
	10.1. 8	Tanlangan kasb-hunarga doir ma'lumotlar to'plash va tahlil qilish.
XI		ROBOTOTEXNIKA ASOSLARI
11.1	11.1. 1	Arduino. Arduino va uning imkoniyatlari
	11.1. 2	Dastur yordamida svetodiodlarni yoqish va o'chirish
	11.1. 3	Svetofor yasash
	11.1. 4	Serial funksiyasi bilan tanishish
	11.1. 5	IF shart operatori bilan tanishish
	11.1. 6	Soat yasash
	11.1. 7	Harorat va namlikni sezuvchi sensor bilan tanishish
	11.1. 8	Motorni dastur yordamida boshqarish

▪ **Test tuzishda foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati**

1. Texnologiya. Umumiyl o'rta ta'lif maktablarining 5-sinf uchun darslik. O'.O.Tohirov, D.S.Mirahmedova, Z.S.Shamsiyeva. –T.: "Sharq", 2020
2. Texnologiya: 6-sinf uchun darslik. Sharipov Sh. S., Qo'ysinov O. A., Toxirov O'. O., Abdullayeva Q. M., Nasrullayeva F. A., Madaipov A. A. – Toshkent: Respublika ta'lif markazi, 2021
3. Texnologiya. 7-sinf uchun darslik Sharipov Sh. S., Qo'ysinov O. A., Mamatov D. N., Toxirov O'. O., Bozorov U. A., Nasrullayeva F. A., Miraxmedova D. S., Alovddinova N. M., Madaipov A. A. Toshkent : "Respublika ta'lif markazi", 2022.
4. Texnologiya. Umumiyl o'rta ta'lif maktablarining 8-sinf uchun darslik. T.: "ILM ZIYO" O'.Tohirov, I.Karimov, M.M.Maxsumova, 2019 .
5. "Texnologiya" umumiyl o'rta ta'lif maktablarining 9-sinf uchun darslik. T.:Z.Sattarova, N. Abdusalomova, N. Ahmedova "O'ZBEKISTON". 2019.
6. Materialshunoslik. Nizomiy nomidagi Ismatullayeva X.Z, Ismatullayeva M, Ochilov T. A, Parmonov A.E, Avazbayev A.I TDPU 2010
7. Ovqat tayyorlash texnologiyasi va oziq-ovqat tovarshunoslik M. N.

Mo'minova, M.A. Maxsumova "ILM ZIYO" 2014

8. TO'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI Tikuvchi, chevar ishlab chiqarish bo'yicha texnologiya kartalari to'plam I "TALQIN" 2003

9. Bichish-tikishni o'rgatish metodikasi. Ismatullayeva X.Z, Ismatullayeva M, Ochilov T. A, Parmonov A.E, Avazbayev A.I "ILM-ZIYO" 20